

truende Omstændighed med Hensyn til Ordning af Kirkeforsætningen i sin Heelhed, er, hvis man ved disse faretruende Billeder, som vistnok for en væsentlig Deel skyldte en levende Phantasi deres Tilblivelse, skulde bringe det dertil, at det skulde kunne betragtes som noget Ugjortligt at basere en Kirkeforsætning paa saavel et geistligt som et Lægmands-Element. Det er netop en Betragtning, der paa flere Steder i Landemoderne udtrykkelig er blevet fremhævet som Noget, der ønskedes og attraaedes, og jeg troer, at den ærede Ordfører, der nylig gennemgik Landemoderne's Forhandlinger, ikke alligevel gjorde det fuldstændigt. Det forekom mig, at den ærede Ordfører undlod at nævne Betænkningen fra Lolland-Falsters Stift, som, hvis jeg ikke ganske har glemt, hvorledes det stod — det er saa længe siden, at det er muligt, at jeg ikke erindrer det saa nøie, — gik ud paa en Antydning af en Samling paa Landemoderne i lige Antal af Lægmand og Præster, valgte provstivis. Denne for mig naturlige Maade er udtrykkelig udtalt; men, saavidt jeg erindrer, var dette Stift det eneste, som den ærede Ordfører ikke nævnte. Med Hensyn til Ribe Stift blev det af ham nævnt, at virkelig noget Saadant var yttret; med Hensyn til et af de andre Stifter blev det sagt, at det udtrykkelig var nævnt, at man kunde ønske Deeltagelse af Lægmand tilligemed Geistlige. Altsaa selv i Landemoderne's Betænkninger troer jeg, det maa indrømmes, at denne Erkendelse fremtraadte ikke saa lidet, at, naar Forhandlingerne paa Landemoderne om kirkelige Sager skulde have sand Betydning, vilde det være ønskeligt at have ikke blot geistlige Medlemmer, men ogsaa Lægmand tilstede, og det er netop min Mening, at, naar man gaar ind herpaa, vil der ikke blot kunne tilveiebringes en Overensstemmelse i væsentlige Punkter mellem endel af Landemoderne, men — hvad jeg egentlig nærmest tænkte paa — en Overenskomst med en stor Deel af Geistligheden. Der er enkelte, der under Forhandlingerne udtalte sig for en saadan Ordning; men jeg maa tillige tilføie, at efter min Overbeviisning vilde et saadant Medlem netop være af stor Indskydelse til at give selve den kirkelige Forsætning dens

Indhold og Betydning i dens fremtidige Virksomhed for Kirken. Det er vel sandt, at man kan sige, — og det er tidligere fremført af den ærede Viceformand (Lehmann) — at det skulde see besynderligt ud, om man skulde have Banskfeligthed ved at skaffe 50 eller 27 Mænd til Kirkeaaet, medens man kunde skaffe saamange Tusinde til Menighedsraadene og Landemoderne; men jeg troer dog ikke, at det er saa besynderligt, som det fremstiller sig for den ærede Viceformand. Jeg tvivler ikke paa, at det er lettere at skaffe 27 Lægmand tilstede, naar man ikke bryder sig om, hvorledes de komme forberedte til deres Gjerning; men, naar man derimod vil ansee det som det Unskelige, at de Mænd, der fra Lægstandens Side møde paa Kirkeaaet, ere saadanne, som i det Hele i deres Liv have Leilighed til at være nøiere bekendte med den kirkelige Tilstand rundt om i Landet, med Menighedernes hele Forhold, og som tillige ere nogentunde inde i de — om jeg saa maa kalde dem — theoretisk kirkelige Spørgsmaal, saa troer jeg, at det vil være ganske rigtigt, om man vil see sig om for at finde en Form, hvorunder de Mænd, der saaledes drages ind i denne Ordning, ogsaa kunde faae Leilighed til at vinde den Erfaring og Ovelse, som de vilde trænge til; og for mig stiller det sig nu som det ønskelige Billede med Hensyn til den endelige Tilveiebringelse af Kirkeforsætningen, at den bliver baseret paa Menighedsraadene rundt om i Landet, og at disse Menighedsraad, som altsaa ville have en stadig og blivende Stilling ligeoverfor de kirkelige Forhold i Menighederne, komme til at vælge de Valgmænd, der skulde træde sammen for endelig at vælge de læge Medlemmer af Kirkeaaet, og jeg skønner da ikke rettere, end at det er ganske naturligt og efter min Overbeviisning idetmindste meget ønskeligt, om det s. Ex. kunde blive Tilfældet, at der aarligt stete saadanne Samlinger samtidigt med, at Landemoderne vare samlede, bestaaende af Geistligheden over hele Stiftet med det større eller mindre Antal af Valgmænd rundt om i samme, som altsaa vare valgte i de forskellige Menighedsraad, idet da disse Valgmænd under de Forhandlinger, som kunde finde Sted, og som vilde være den naturlige Forberedelse for